

Saarna helluntaina 5.6.2022 Karjasillan kirkko

Väkeä kuin helluntaiepistolassa. Leikkisä sanonta on monelle tuttu.

Taustalla on Apostolien tekojen tiivistunnelmainen kuvaus Jerusalemin kaupungin tapahtumista 7 viikkoa Jeesuksen ylösnousemuksen jälkeen.

Vuosisataisen perinteen mukaisesti pyhään kaupunkiin vaelsi tuhansia juhlavieraita helluntain viettoon ympäri koko Välimeren maailmaa. Juutalaiset viettävät helluntaita lain saamisen ja liiton solmimisen muistoksi. Alun perin se oli sadonkorjuujuhla, jota vietettiin kiitosjuhlanä vehnäsadon kypsyttyä. Pääsiäinen, jota juutalaiset viettävät Egyptin orjuudesta vapautumisen juhlanä, oli kääntänyt tulevaisuuden uuteen asentoon 50 päivää aiemmin. Kolmannen päivän aamussa, tyhjän haudan äärellä, Ylösnouseen kohtaamisessa, meille koitti kokonaan uusi aikakausi, syntyi kristillinen ylösnousemususko. Pääsiäisen tavoin myös helluntain oli määrä saada Jumalan suunnitelmassa aivan uutta sisältöä ja merkitystä. Ennen taivaaseen astumistaan ja poistumistaan oppilaiden aistien tavoittamattomiin Ylösnoussut mestari kehottaa oppilaitaan: ”Pysykää tässä kaupungissa, kunnes saatte varustukseksenne voiman korkeudesta. Minä lähetän teille sen, minkä Isä on luvannut”.

Helluntaiepistola kertoo juuri tämän lupauksen täyttymyksestä. Jerusalemissa tapahtui paljon yhden ainoan päivän aikana. Jumala vuodatti Pyhän Henkensä opetuslasten päälle. Tyhjentävä selitys sille, mitä Hengen vuodattaminen opetuslasten päälle kansainvälisen kuulijakunnan ja silminnäköjoiden kokemusmaailmassa merkitsi, on mahdoton eikä edes tarpeellinen tehtävä. Kyse on Jumalan salaisuudesta.

Ainutkertaisuudessaan tapahtuma on Vapahtajan syntymään ja ylösnousemukseen verrattava Jumalan teko. Akateemikko ja kirjailija Mika Waltari kuvaa helluntain tapahtumia romaanissaan Valtakunnan salaisuus: ”Elamilaiset ja meedialaiset, arabialaiset ja kreetalaiset ja muista maista tulleet hurskaat juutalaiset alkoivat hämmästyksissään kohotella käsiään ja kysellä toisiltaan, miten sivistymättömät galilealaiset saattoivat puhua jokaiselle heistä hänen omalla kielellään.”

Helluntain ihme on kuulemisessa ja myös ymmärtämisessä. Juhlille kokoontuneet eivät jää ulkopuolisiiksi. Vieraassa ympäristössä, keskellä erikielistä, outoakin puheensorinaa, he kokevat yllätyksen: kukin kuulee omaa, tuttua kieltään, joka tekee yhteyden toisiin mahdolliseksi. Osa mainituista kansoista, esimerkiksi partilaiset, elamilaiset ja meedialaiset, olivat jo tekstin kirjoitusaikana muinaisia kansoja, jotka olivat satoja vuosia aikaisemmin asuneet Kaksoisvirtain maan alueella. Se, että teoksen kirjoittaja, lääkäri Luukas yhdistää listassaan sekä entisajan että oman aikansa kansoja, osoittaa, että maantieteellisen tai historiallisen tarkkuuden sijaan hän painottaa niiden symbolista merkitystä. Se, että muinaiset ja nykyiset ihmiset ymmärtävät kaikki toisiaan, on Jumalan aikaan saama ihme. Luukkaan näköpiirissä on, kuinka seurakunta kasvaa Jerusalemissa kaikkeen asuttuun maailmaan. Juuri tätä eri kielet symboloivat.

Jo varhain, itse asiassa jo kirkon syntymäpäivänä kristityt ymmärsivät, että helluntain kuulemisihme on Jumalan antama merkki ja valtuutus julistaa ilosanoma Vapahtajasta kaikkeen maailmaan. Täynnä Pyhää henkeä apostoli Pietari pitää maailmanhistorian

ensimmäisen kristillisen saarnan. Lähetysaarnan tuloksena noin 3000 henkeä kastetaan Jerusalemin alkuseurakunnan jäseniksi. He lähtevät seuraamaan Jeesusta. Kristillisen seurakunnan syntyminen on historiallinen totuus. Se on vahva näyttö siitä, että läsnäolijat kokivat tapahtumassa ajan ja ikuisuuden kosketuksen. Heränneen lähetysinnostuksen seurauksena myös me täällä kaukana pohjan perillä olemme saaneet ottaa hyvän sanoman vastaan. Syntymäpäivästään lähtien kirkon ovet ovat olleet auki kaikille kansoille kaikissa maanosissa. Liike jatkuu. Kristittyjen määrä lisääntyy. Kirkko kasvaa voimakkaasti Afrikassa ja Aasiassa. Aasiassa kasvu on jopa räjähdysmäistä, viimeisten viiden vuosikymmenen aikana lähes 500 prosenttia.

Tässä maailmassa Jumalan teot altistuvat myös väärille tulkinnoille. Helluntaiepistola kertoo, että jotkut pilkkasivat galilealaisia ja epäilivät heidän olevan juovuksissa. Yhtä lailla tulkitsevat tilanteen väärin ne, jotka rinnastavat helluntain kuulemisihmeen mihin tahansa hurmokselliseen kielilläpuhumiseen. Hurmoksellinen kielillä puhuminen on toki usein aidosti Pyhän Hengen lahja. Mutta kyse voi olla muustakin. Hurmoksellinen kielillä puhuminen ei näet ole leimallisesti kristillinen ilmiö. Sitä esiintyy yleisesti alkuperäiskansojen uskontojen harjoituksessa. Paavalin kirjeistä on pääteltävissä, että joidenkin ensimmäisten kristittyjen keskuudessa hurmoksellista kielilläpuhumista saatettiin pitää kaikkein tavoiteltavimpana ja arvokkaimpana Pyhän Hengen lahjana.

Tällaiseen rankeeraukseen apostoli puuttuu tiukin sanoin: ”Pyrkikää rakkauteen, mutta tavoitelkaa myös henkilöitä, ennen kaikkea profetoimisen lahjaa.” Profetoimisella Paavali ei tarkoita vain tulevan ennustamista, vaan paljon keskeisemmin tilannetajua, oikean sanan sanomista oikeassa paikassa, arkisia taitoja, kykyä opettaa ja muuta vastaavaa. Kokemuksen rintaäänellä hän vakuuttaa: ”Jotta voisin opettaa, haluan seurakunnassa puhua mieluummin viisi ymmärrettävää sanaa kuin tuhansia hurmoskielen sanoja”.

Erilaisten armolahjojen arviointiperuste on Paavalin mukaan se, miten ne rakentavat seurakuntaa. Edelleen hän opastaa, että armolahjat heijastavat Kristuksen rakkautta. Rakkauden epistola 1 Kor 13 tähtää alusta loppuun juuri tämän osoittamiseen: ”Vaikka minä puhuisin ihmisten ja enkelien kielillä mutta minulta puuttuisi rakkaus, olisin vain kumiseva vaski tai helisevä symbaali”. ”Rakkaus ei koskaan katoa. Mutta profetoiminen vaikenee, kielillä puhuminen lakkaa, tieto käy turhaksi...niin pysyvät nämä kolme: usko, toivo ja rakkaus. Mutta suurin niistä on rakkaus”.

Jumalan rakkauden me tunnemme, kun tunnemme Kristuksen. Pyhän Hengen keskeisin tehtävä on Kristuksen rakkauden kirkastaminen meissä ja meidän keskuudessamme. Pyhä Henki luo ja vahvistaa yhteyttämme Kristukseen ja yhteyttä toistemme välille.

Kun Jumalan Rakkauden Henki puhaltaa, piikkilankaesteet kaatuvat. Toistemme ymmärtämistä estävät kielimuurit sortuvat. Syntyy elämää eheyttävä yhteys. Ilman Jumalan rakkautta, ilman Kristusta olisimme hukassa, vaikka puhuisimme enkelien kielillä.

Uudessa testamentissa Pyhää Henkeä ja sen merkitystä kuvataan monilla kielikuvilla. Yksi kielikuvista on tämän evankeliumissa.

Jeesus lupaa lähettää oppilailleen Puolustajan, Pyhän Hengen. Puolustaja on kreikaksi prakleetos. Sanatarkka suomennos on rinnalle kutsuttu. Rakas kristitty, Pyhä Henki on Sinun rinnallesi kutsuttu. Jumala itse on kutsunut Pyhän Henkensä lähellesi, tiiviiseen yhteyteen, kulkemaan sinun rinnallesi. Teillä sotilaspojilla on omakohtaiset kokemukset siitä, mitä se merkitsee, kun isänmaamme kohtalon vuosien tiukoissa tilanteissa on saanut jakaa asiansa Jeesuksen, veljemme ja Vapahtajamme kanssa. Kun luotamme Jumalan omaan työhön, rohkenemme keskeneräisinä suostua hänen käyttöönsä. Sinä riität. Sinä kelpaat. Sinut on hyväksytty, ei omien ansioittesi, vaan Kristuksen tähden.

Rohkea heittäytyminen Hengen johdatukseen synnyttää Hengen hedelmiä. Apostoli Paavalin mainitsevat hengen hedelmät ovat arkisia, tavallisia asioita. Ne vaikuttavat keskuudessamme pieniä ja suuria ihmeitä. Näitä ihmeitä tekeviä Hengen hedelmiä ovat rakkaus, ilo, rauha, kärsivällisyys, ystävällisyys, hyvyys, uskollisuus, lempeys, ja itsehillintä. Tänään juhlapäivänä kiitämme Jumalaa hänen kaikista lahjoistaan, aivan erityisesti kiitämme sisäisestä levosta ja rauhasta, jonka Jumala yksin voi näinä levottomina aikoina, isänmaamme vaaran vuosina lahjoittaa. Jeesus lupaa päivän evankeliumissa: ”Minä jätän teille rauhan. Oman rauhani minä annan teille, en sellaista, jonka maailma antaa. Iloon ja riemuun on runsaasti aihetta. Kun puhe lakkaa, kun sanat loppuvat, soivat ylistyslaulut ja kiitosvirret.